

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Filosofie

Test 12

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Problematica filosofică a sensului vieții are în centrul său întrebarea:
 - a. Ce raport există între individ și autoritate?
 - b. Este rațiunea o sursă a cunoașterii?
 - c. Ce este adevărul utilitate?
 - d. Este fericirea un scop al vieții?
2. Etica, înțeleasă, în sens obișnuit, drept termen sinonim cu cel de morală sau de practică care are drept scop fericirea, determinarea unei vieți fericite, este o reflecție asupra:
 - a. raportului dintre individ și stat
 - b. aspectelor care țin de moralitatea actelor sau acțiunilor umane
 - c. raportului dintre identitate și alteritate
 - d. surselor cele mai sigure ale cunoașterii
3. O problemă/temă specifică abordată în cadrul eticii aplicate este cea referitoare la:
 - a. eutanasiu
 - b. sensul vieții
 - c. adevăr și eroare
 - d. natura umană
4. Libertatea social-politică este o valoare a unui regim politic:
 - a. elitist
 - b. democratic
 - c. autoritar
 - d. totalitar
5. Filosoful J. P. Sartre consideră că:
 - a. scopul principal al statului este acela de a asigura respectarea drepturilor și libertăților individuale
 - b. omul alege, este liber și chiar condamnat la libertate și prin aceasta este și responsabil
 - c. trebuie făcută o distincție clară între libertatea pozitivă și libertatea negativă
 - d. omul, în starea naturală, fiind condamnat să fie liber, este și iresponsabil pentru alegerile sale
6. Responsabilitatea social-politică poate fi asumată dacă:
 - a. omul este liber
 - b. omul este constrâns într-un mod abuziv
 - c. omul este indiferent față de semenii
 - d. omul este lipsit de discernământ
7. **Nu** reprezintă o problemă de etică aplicată:
 - a. respectarea legii
 - b. clonarea
 - c. pedeapsa cu moartea
 - d. eutanasiu

8. Libertatea este o temă predilectă în opera lui:
- B. Pascal
 - I. Kant
 - J. St. Mill
 - L. Blaga
9. I. Kant, reprezentat al eticii deontologice, consideră că imperativul categoric presupune:
- necesitatea practică a unei acțiuni posibile, considerată mijloc pentru obținerea unui lucru dorit
 - a acționa conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege particulară
 - necesitatea de a îndeplini o acțiune din respect pentru lege
 - a acționa conform unei asemenea maxime care să poată deveni, în același timp, o lege universală
10. Utilitarismul și hedonismul sunt teorii morale opuse:
- empirismului
 - eticii deontologice
 - etatismului
 - elitismului

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate numele unor filosofi, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate ce reflectă concepțiile filosofice ale acestora. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Aristotel	1. <i>Existența întru mister și pentru revelare</i> descrie modul specific de a fi al omului.
b. J.S. Mill	2. Virtutea omului este de a realiza binele ultim care întotdeauna trebuie privit ca scop.
c. I. Kant	3. Legea morală este legea impusă de voința umană iar această lege ia forma principiului moral care face posibilă evaluarea acțiunilor morale ale omului.
d. Blaga	4. Principiul Celei Mai Mari Fericiri se poate aplica doar acelor lucruri sau acțiuni care produc fericirea.
	5. Fericirea reprezintă absența durerii și a suferinței.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva sintagmei "omul este condamnat să fie liber".

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/ importanța acțiunilor din datorie în experiența practică a omului.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

A exista ca om înseamnă din capul locului a găsi o distanță față de imediat, prin situarea în mister. Imediatul nu există pentru om decât spre a fi depășit (...). Prin încercările sale revelatorii omul devine însă creator, și anume creator de cultură în genere. (...) Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal. (...) Animalul este însă cu desăvârșire străin de „existența întru mister și pentru revelare” și de dimensiunile și complicațiile vieții care rezultă din acest mod de existență.

(L. Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două orizonturi existențiale. **4 puncte**
 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană* și *creație culturală*. **10 puncte**
 3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**
- B. Egalitatea de șanse este un principiu adoptat de societățile democratice.**
1. Menționați trei tipuri de șanse obiective de care poate beneficia un absolvent de liceu. **6 puncte**
 2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, aplicarea principiului egalității de șanse, într-o societate democratică. **4 puncte**